

Чи застосовуються до ФОП – платників ЄП, які не використовують РРО, відповідальність, передбачена Указом Президента України «Про застосування штрафних санкцій за порушення норм з регулювання обігу готівки», за неоприбуткування (неповне та/або несвоєчасне оприбуткування) готівки в книзі обліку доходів (книзі обліку доходів і витрат)?

ЗІР, категорія 109.21

Відповідно до п.п. 2 п. 58 розд. VI Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 29 грудня 2017 року № 148 (далі – Положення № 148), готівка, що надходить до кас, повинна своєчасно та в повній сумі оприбутковуватися. Порядок оприбуткування готівки в касах, у тому числі і під час розрахунків із застосуванням реєстратора розрахункових операцій (далі – РРО) (або розрахункових книжок), визначено в п. 11 розд. II Положення № 148.

Підпунктом 18 п. 3 розд. I Положення № 148 визначено, що оприбуткування готівки – проведення суб'єктами господарювання обліку готівки в касі на повну суму її фактичних надходжень у касовій книзі/книзі обліку доходів і витрат.

Книга обліку доходів і витрат – документ установленної форми, що застосовується відповідно до законодавства України для відображення руху готівки. Форми відповідних книг обліку доходів і витрат затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики, відповідно до вимог Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI із змінами та доповненнями (далі – ПКУ) (п.п. 14 п. 3 розд. I Положення № 148).

Згідно з п.п. 296.1.1 п. 296.1 ст. 296 ПКУ платники єдиного податку першої і другої груп та платники єдиного податку третьої групи (фізичні особи – підприємці), які не є платниками податку на додану вартість, ведуть книгу обліку доходів шляхом щоденного, за підсумками робочого дня, відображення отриманих доходів.

Платники єдиного податку третьої групи (фізичні особи – підприємці), які є платниками податку на додану вартість, ведуть облік доходів та витрат (п.п. 296.1.2 п. 296.1 ст. 296 ПКУ).

Форми книги обліку доходів, книги обліку доходів і витрат та порядки їх ведення затверджені наказом Міністерства фінансів України від 19.06.2015 № 579.

Абзацом третім ст. 1 Указу Президента України від 12 червня 1995 року № 436/95 «Про застосування штрафних санкцій за порушення норм з регулювання обігу готівки» із змінами і доповненнями (далі – Указ № 436) передбачена відповідальність за неоприбуткування (неповне та/або несвоєчасне) оприбуткування у касах готівки – у п'ятикратному розмірі неоприбуткованої суми.

Враховуючи вищевикладене, фізичні особи – підприємці – платники єдиного податку повинні забезпечити щоденне за підсумками робочого дня у хронологічному порядку відображення отриманих доходів, у тому числі у готівковій формі, в книзі обліку доходів (книзі обліку доходів і витрат). Порушення зазначеної вимоги вважається неоприбуткуванням (неповним та /або несвоєчасним) оприбуткуванням готівки за що передбачена відповідальність у п'ятикратному розмірі несвоєчасно оприбуткованої суми відповідно до норм Указу № 436.